

سماجي اڀياس

- سوال 1: گلوب ڇا آهي؟
جواب: " گلوب " لاطيني زبان جي لفظ " گلوبس " مان ورتل آهي جنهن جي معنيٰ گولائون جسم آهي.
- سوال 2: گلوب ڪهڙي ڪم اچي ٿو؟
جواب: گلوب گولائين نقشي کي ظاهر ڪري ٿو.
- سوال 3: ڪنڊ ڇا آهي؟
جواب: دنيا کي جن ستن حصن ۾ ورهايو ويو آهي انهن مان هر هڪ حصي کي ڪنڊ چئجي ٿو.
- سوال 3: دنيا ۾ ڪل ڪيترا ڪنڊ آهن؟
جواب: ست ڪنڊ: ايشيا، آفريڪا، اتر آمريڪا، ڏکڻ آمريڪا، يورپ، آسٽريليا ۽ انٽارڪٽيڪا.
- سوال 4: سمنڊ ڇا کي چئجي ٿو؟
جواب: دنيا جي تمام وڏي پاڻيءَ واري ڀاڱي کي سمنڊ چئجي ٿو.
- سوال 5: دنيا ۾ ڪهڙا سمنڊ آهن؟
جواب: پئسفڪ سمنڊ، ائٽلانٽڪ سمنڊ، هندي سمنڊ، آرڪٽڪ سمنڊ، انٽارڪٽڪ سمنڊ.
- سوال 6: انٽارڪٽيڪا ڪنڊ ڪٿي موجود آهي؟
جواب: ڏکڻ قطب ۾.
- سوال 7: آرڪٽڪ سمنڊ ڪٿي موجود آهي؟
جواب: اتر قطب ۾.
- سوال 8: ڌرتيءَ جا ڪيترا ته آهن؟
جواب: ڌرتيءَ جا ٽي ته آهن: اندريون ته (ڪور)، وچون ته (مينٽل)، ٻاهريون ته (ڪرسٽ) .
- سوال 9: دنيا جو وڏي ۾ وڏو ۽ ننڍي ۾ ننڍو ڪنڊ ٻڌايو؟
جواب: وڏي ۾ وڏو ڪنڊ ايشيا ۽ ننڍي ۾ ننڍو ڪنڊ آسٽريليا آهي.
- سوال 10: نقشو ڇا آهي؟
جواب: پوري ڌرتي يا ڌرتيءَ جي ڪجهه حصي جي مٿاڇري واري هموار خاڪي کي نقشو چئبو آهي.
- سوال 11: نقشي جا جزا ٻڌايو؟
جواب: عنوان، نشانين، ڪنجي، قطب نما، پيمانو.
- سوال 12: سنڌ جي تاريخ ڪيتري قديم آهي؟
جواب: سنڌ جي تاريخ پنج هزار سال کان به وڌيڪ قديم آهي.
- سوال 13: پٿر وارو دور ڪهڙو آهي؟
جواب: هزارين سال اڳ هتان جا ماڻهو شڪار ڪرڻ، ڪاٺين ويڻ ۽ گهر ٺاهڻ لاءِ پٿر جا اوزار ڪم آڻيندا هئا. ان کي پٿر جو دور سڏجي ٿو.
- سوال 14: سنڌو ماڻهيءَ جي تهذيب ڪهڙي نديءَ تي آباد آهي؟
جواب: سنڌو نديءَ جي ساڄي ڪپ تي.
- سوال 15: موهن جي دڙي جي کوٽائي ڪڏهن ٿي ۽ ڪنهن ڪرائي؟
جواب: 1922ع ۾ سر جان مارشل ڪرائي.
- سوال 16: تهذيب ڇا کي چئجي ٿو؟
جواب: ماڻهن جي ڪنهن خاص هنڌ ۽ وقت تي رهڻي ڪهڻيءَ کي تهذيب چئجي ٿو.
- سوال 17: موهن جي دڙي جا ماڻهو ڪهڙي پوک ڪندا هئا؟
جواب: ڪڻڪ، جو، چانور ۽ وونڻ.
- سوال 18: آريا ڪٿان آيا هئا؟
جواب: آريا وچ ايشيا ۽ اوڀر يورپ کان آيا هئا.
- سوال 19: آريا سماج ڪيترين ذاتين ۾ ورهايل هو؟
جواب: آريا سماج چئن ذاتين ۾ ورهايل هو. برهمڻ، ڪشٽري، ويش ۽ شودر.
- سوال 20: سڀ کان اوچي ذات برهمڻ ڇا هئا؟
جواب: پوڄاري، ڏاها ۽ فيلسوف.
- سوال 21: ڪشٽري ڇا هئا؟
جواب: ويڙهاڪ اڳواڻ ۽ حڪمران.
- سوال 22: ويش ڇا هئا؟
جواب: واپاري، هنرمند ۽ هاري.
- سوال 23: شودر ڇا هئا؟
جواب: مزدور ۽ ٻين ذاتين لاءِ نوڪر جو ڪم ڪندا هئا.
- سوال 24: اهو ڪهڙو طبقو هو جنهن کي هٿ لائڻ به گناه سمجهو ويندو هو؟

- جواب : اڄوت (اُهي ذات جي دائري مان خارج ڪيل سمجهيا ويندا هئا.) سوال 25: ڪهڙي مسلمان سپه سالار سنڌ فتح ڪئي هئي؟
جواب : محمد بن قاسم 712ع ۾.
سوال 26: 712ع ۾ عراق جو گورنر ڪير هو؟
جواب : حجاج بن يوسف.
سوال 27: ڪهڙي بندرگاهه تي عربن کان ڦرلٽ ڪئي وئي هئي؟
جواب : سنڌ جي بندرگاهه ديبيل وٽ.
سوال 28: جڏهن عربن سنڌ فتح ڪئي ته سنڌ جو حڪمران ڪير هو؟
جواب : راجه ڏاهر.
سوال 29: محمد بن قاسم سنڌ تي حملي وقت ڪهڙو هٿيار آندو هو؟
جواب : منجنيق.
سوال 30: محمود غزنوي ڪڏهن سنڌ تي حڪومت ڪئي؟
جواب : 1026ع کان 1050ع تائين.
سوال 31: سومرا خاندان ڪيترو وقت سنڌ جا حڪمران رهيا؟
جواب (1050ع کان 1351ع) تائين. 300 سالن کان به وڌيڪ.
سوال 32: سما خاندان سنڌ تي ڪيترو وقت حڪمران رهيا؟
جواب : (1351ع کان 1520ع) تائين. 175 سال.
سوال 33: 1520ع کان 1591ع تائين سنڌ تي ڪنهن جي حڪومت هئي؟
جواب : ارغون ۽ ترخان.
سوال 35: مغل بادشاهه اڪبر ڪڏهن سنڌ فتح ڪئي؟
جواب : 1591ع ۾.
سوال 36: مغل بادشاهه اڪبر ڪٿي ڄائو؟
جواب : عمر ڪوٽ ۾.
سوال 37: ڪلهوڙن سنڌ تي ڪڏهن کان ڪيستائين حڪومت ڪئي؟
جواب : 1701ع کان 1783ع تائين.
سوال 38: ڪهڙن حڪمرانن حيدرآباد کي گاديءَ جو هنڌ بنايو؟
جواب: ڪلهوڙن.
سوال 39: ٽالپرن ڪڏهن کان ڪيستائين حڪومت ڪئي؟
جواب : 1783ع کان 1843ع تائين.
سوال 40: ٽالپرن جو آخري حڪمران ڪير هو؟
جواب : مير نصير خان ٽالپر.
سوال 41: انگريز ڪڏهن سنڌ ۾ آيا؟
جواب : 16هين صديءَ ۾ مغل بادشاهه جهانگير جي دور ۾.
سوال 42: انگريزن ڪراچيءَ تي ڪڏهن قبضو ڪيو؟
جواب : 1839ع ۾.
سوال 43: انگريزن سڄي سنڌ تي ڪڏهن ۽ ڪنهن جي اڳواڻيءَ ۾ قبضو ڪيو؟
جواب : 1843ع ۾ چارلس نيپيئر جي اڳواڻيءَ ۾.
سوال 44: انگريزن ۽ ٽالپرن ۾ آخري جنگ مياڻيءَ جي جنگ ڪڏهن لڳي؟
جواب : 23 مارچ 1843ع ۾.
سوال 45: انگريزن سنڌ تي قبضي کانپوءِ هتي ڪهڙا سڌارا آندا؟
جواب : مواصلاتي نظام، روڊ، ريلوي لائينون، تار جو سرشتو، اسڪول، ڪاليج ۽ ٿاڻا وغيره ٺهرايا.
سوال 46: سکر بئراج ڪڏهن ٺهيو؟
جواب : 1932ع ۾.
سوال 47: سنڌ کي بمبئي کان ڌار ڪري ڪڏهن الڳ صوبي جو درجو ڏنو ويو؟
جواب : 1936ع ۾.
سوال 48: ڪوٽڙي بئراج ڪڏهن ٺهيو؟
جواب : 1955ع ۾.
سوال 49: سنڌ جو بهادر جرنيل هوش محمد شيدي (هوشو) ڪهڙي جنگ ۾ شهيد ٿيو؟
جواب : مياڻيءَ جي جنگ ۾ 23 مارچ 1843ع ۾.
سوال 50: تحريڪ پاڪستان ۾ سنڌ جي ڪهڙن اهم ماڻهن حصو ورتو؟
جواب : قائد اعظم، سر عبدالله هارون، ليڊي نصرت هارون، سائين جي.ايم سيد، مولانا دين محمد وفائي، غلام محمد پرڳڙي.
سوال 51: آدمشماري ڇا آهي؟

جواب : ماڻهن جي ڳڻپ کي آدم شماري چئبو آهي.

سوال 52: آدمشماري ڪرڻ واري کي ڇا چئبو آهي؟

جواب : انيومريٽر (Enumerator).

سوال 53: 1998ع ۾ سنڌ جي آبادي ڪيتري هئي؟

جواب : 30 ملين (3 ڪروڙ).

سوال 54: 1998ع جي آدمشماري موجب پاڪستان جي آبادي ڪيتري هئي؟

جواب : 130 ملين (13 ڪروڙ).

سوال 55: 1998ع جي آدمشماري موجب سنڌ جا ڪيترا ماڻهو شهرن ۾، ۽ ڪيترا ڳوٺن ۾ رهن ٿا؟

جواب : 48.5 سيڪڙو شهرن ۾، ۽ 51.5 سيڪڙو ڳوٺن ۾ رهن ٿا.

سوال 56: سنڌو ندي ڪٿان نڪري ٿي ۽ ڪٿي ڇوڙ ڪري ٿي؟

جواب : سنڌو ندي هماليه جبل جي تبت واري علائقي مان نڪري ٿي ۽ نئي وٽان عربي سمنڊ ۾ ڇوڙ ڪري ٿي. ان ڇوڙ واري جاءِ کي انڊس ڊيلٽا چئجي ٿو.

سوال 57: سنڌو ندي پاڪستان ۾ ڪٿان داخل ٿئي ٿي ۽ ان جي ڊيگهه ڪيتري آهي؟

جواب : سنڌو ندي گلگت وٽان پاڪستان ۾ داخل ٿئي ٿي. هن جي ڊيگهه 2700 ڪلوميٽر آهي.

سوال 58: دريا يا ندي ڇا آهي؟

جواب : لڳاتار وهندڙ پاڻي جو قدرتي وهڪرو جيڪو جبلن تان وهي اچي سمنڊ ۾ پوي .

سوال 59: نئين ڇا کي چئبو آهي؟

جواب : ننڍي ۽ سوڙهي ندي جيڪا مينهن جي موسم ۾ وهي ان کي نئين چئبو آهي.

سوال 60: سنڌ جي نئين جا نالا ٻڌايو ۽ اهي ڪٿان وهن ٿيون؟

جواب : 1. نئين باران (ڪيرٿر جبل مان نڪري ٿي.)

2. نئين گاج (جوهي وٽان وهي اچي منڇر کان سنڌو ۾ اچي ٿي.)

3. نئين ملير (ڪراچي مان سنڌو درياھ ۾ ڇوڙ ڪري ٿي.)

سوال 61: چشمو ڇا آهي؟

جواب : زمين اندران نڪرندڙ لاڳيتي پاڻي جي وهڪري کي چشمو يا جهڙو چئبو آهي.

سوال 62: چشما ڪيترن قسمن جا آهن؟

جواب : ٻه قسمن جا. 1. گرم پاڻي وارا چشما ۽ 2. ٿڌي پاڻي وارا چشما.

سوال 63: پاڪستان ۾ ڪهڙا درياھ آهن؟

جواب : سنڌو درياھ، جهلم، چناب، ستلج، راوي ۽ بياس وغيره.

سوال 64: دنيا جا ڪجهه وڏا درياھ ٻڌايو؟

جواب : 1. نيل دنيا جو سڀ کان ڊگهو درياھ آهي جيڪو مصر ڀرسان وهي ٿو.

2. اميزون درياھ جيڪو ڏکڻ آمريڪا ۾ وهي ٿو.

3. مسسپي درياھ جيڪو آمريڪا ۾ وهي ٿو.

سوال 65: ڏکڻ ايشيا جي وڏي ندي ڪهڙي آهي؟

جواب : بينگ زي ندي.

سوال 66: جبل ڇا کي چئجي ٿو؟

جواب : زمين جو پٿرائون ڀاڱو جيڪو مٿان کان لهوارو هجي ۽ اوچائي هزار فوٽ کان مٿي هجي.

سوال 67: سنڌ ۾ ڪهڙا جبل آهن؟

جواب : ڪيرٿر ۽ ڪارونجهر جبل.

سوال 68: ڪيرٿر جبل ڪٿي آهي؟

جواب : سنڌ ۽ بلوچستان جي سرحد تي.

سوال 69: گورک ۽ لڪي وارا جبل ڪهڙي جابلو سلسلي ۾ آهن؟

جواب : ڪيرٿر جبل.

سوال 70: ٽڪر ڇا کي چئبو آهي؟

جواب : پٿرن جو اهو اوچو ڀاڱو جيڪو لهوارو هجي ۽ اوچائي هزار فوٽ کان گهٽ هجي.

سوال 71: سنڌ ۾ ڪهڙيون ٽڪريون آهن؟

جواب : 1. گنجو ٽڪر حيدر آباد ۾ آهي جتان ڇن جو پٿر نڪري ٿو.

2. آدم شاه جي ٽڪري جيڪا سکر ۾ آهي، هن ٽڪري تي آدم شاه ڪلهوڙي جي مزار آهي.

3. مڪليءَ جون ٽڪريون : هي ٽئي ۾ آهن، هتي بادشاهن، رانئين، عالمن ۽ صوفين جا مقبرا آهن.

سوال 72: ڪارونجهر جبل ڪٿي آهي؟

جواب : ڪارونجهر جبل ننگر پارڪر ضلعي ٿر ۾ آهي، جتان ڇن جو پٿر ملي ٿو.

سوال 73: ڪالڪان جي ٽڪري ڪٿي آهي؟

جواب : روهڙي ۾ آهي. هتان ڇن جو پٿر ملي ٿو.

- سوال 74: چُن جو پٿر ڪهڙي ڪم اچي ٿو؟
جواب : سيمينٽ ٺاهڻ ۾ ڪم اچي ٿو.
- سوال 75: ريگستان ڇا ڪي چئجي ٿو؟
جواب : وڏي ايراضيءَ تي پکڙيل اهو علائقو جيڪو گرم ۽ خشڪ هجي.
- سوال 76: سنڌ جو مشهور ريگستان ٻڌايو؟
جواب : ٿر جو ريگستان.
- سوال 77: سنڌ جا مشهور چشما ٻڌايو؟
جواب : لڪي وارا چشما، جهمپير وارا چشما، منگهوڀير وارا چشما.
- سوال 78: ڍنڍ ڇا ڪي چئجي ٿو؟
جواب : پاڻيءَ جي اها ايراضي جنهن جي چوڌاري خشڪ زمين هجي ۽ وچ ۾ پاڻي هجي.
- سوال 79: سنڌ جون مشهور ڍنڍون ڪهڙيون آهن؟
جواب : 1. ڪينجهر ڍنڍ جيڪا ٺٽي ۾ آهي ۽ منڇر ڍنڍ جيڪا سيوهڻ ڀرسان ڄامشورو ضلعي ۾ آهي.
- سوال 80: پاڪستان جي ڪُل ايراضي ٻڌايو؟
جواب : 7,96,096 چورس ڪلوميٽر.
- سوال 81: بلوچستان جي ايراضي ڪيتري آهي؟
جواب : 3,47,190 چورس ڪلوميٽر.
- سوال 82: پنجاب جي ايراضي ڪيتري آهي؟
جواب : 2,05,344 چورس ڪلوميٽر.
- سوال 83: سنڌ جي ايراضي ڪيتري آهي؟
جواب : 1,40,914 چورس ڪلوميٽر.
- سوال 84: خيرپختونخواهه جي ايراضي ڪيتري آهي؟
جواب : 74,521 چورس ڪلوميٽر.
- سوال 85: آزاد ڪشمير جي ايراضي ڪيتري آهي؟
جواب : 13,297 چورس ڪلوميٽر.
- سوال 86: اسلام آباد جي ايراضي ڪيتري آهي؟
جواب : 906 چورس ڪلوميٽر.
- سوال 87: فاطا جي ايراضي ڪيتري آهي؟
جواب : 27,220 چورس ڪلوميٽر.
- سوال 88: موسم ڇا ڪي چئجي ٿو؟
جواب : فضا ۾ جيڪا خاص تبديلي اچي ان کي موسم چئجي ٿو.
- سوال 89: فضا يا وايومنڊل ڇا آهي؟
جواب : ڌرتي گئسن جي تھ ۾ ويڙهيل آهي جنهن کي فضا يا وايومنڊل چئجي ٿو.
- سوال 90: گرمي پد ڇا آهي؟
جواب : گرمي پد معنيٰ گرمي جو درجو. ڪنهن به مادي جي ڪوساڻ يا ٿڌاڻ کي گرمي پد چئجي ٿو.
- سوال 91: گرمي پد ماپڻ واري اوزار کي ڇا چئبو آهي؟
جواب : ٿرموميٽر.
- سوال 92: گرمي جو درجو ماپڻ لاءِ ڪهڙا ٿرموميٽر استعمال ڪيا آهن؟
جواب : 1. فارنهائيٽ 2. سينٽي گريڊ.
- سوال 93: فارنهائيٽ ۽ سينٽي گريڊ تي ڪيترا درجا هوندا آهن؟
جواب : فارنهائيٽ تي 32 کان 212 تائين ۽ سينٽي گريڊ تي 0 کان 100 درجن تائين.
- سوال 94: هوا جو داب ڇا سان ماپيو آهي؟
جواب : بيروميٽر.
- سوال 95: هوا جي رفتار ڇا سان ماپي آهي؟
جواب : سينيوميٽر.
- سوال 96: گهم ڇا ڪي چئجي ٿو؟
جواب : فضا ۾ موجود پاڻي جي مقدار کي گهم چئجي ٿو.
- سوال 97: مينهن ڪي ڇا سان ماپيو آهي؟
جواب : رين گيج جيڪو ملي ميٽر ۾ ماپيو آهي.
- سوال 98: ڪڪر ڪيئن ٺهندا آهن؟
جواب : پاڻي بخار ٿي مٿي ويندو آهي ته ڪڪر ٺهندا آهن. ننڍا ننڍا ڪڪر پاڻ ۾ ملي گهاٽا ڪڪر ٺاهيندا آهن.
- سوال 99: موسم جي علم کي ڇا چئبو آهي؟
جواب : موسم جي اڀياس يا علم واري سائنس کي ميٿرالاڄي چئجي ٿو.

- سوال 100: واڇوڙا ڇا آهن؟
جواب: واڇوڙا سخت طوفان آهن جيڪي سمنڊ جي مٿان ايندا آهن.
- سوال 101: آمريڪا ۽ چين ۾ واڇوڙن کي ڇا چوندا آهن؟
جواب: آمريڪا ۾ واڇوڙن کي هيريڪين ۽ چين ۾ ٽائفون چوندا آهن.
- سوال 102: ثقافت ڇا آهي؟
جواب: ڪنهن قوم جي خاص جڳهه تي رهڻي ڪهڻي جي طريقيڪار کي ثقافت چئبو آهي.
- سوال 103: ثقافت ۾ ڪهڙيون شيون اچي وڃن ٿيون؟
جواب: ڪاٿو، لباس، ادب، رانديون، موسيقي، ڪتاب، ريتون، رسمون.
- سوال 104: پاڪستان ۾ ڪهڙيون ٻوليون ڳالهائون وڃن ٿيون؟
جواب: اردو، سنڌي، سرائڪي، بلوچي، براهوي، پنجابي، پشتو، داردي وغيره.
- سوال 105: پاڪستان جي قومي زبان ڪهڙي آهي؟
جواب: اردو.
- سوال 106: مسلمان ڪهڙا ڏينهن ملهائيندا آهن؟
جواب: عيد الفطر، عيد الاضحى، عيد ميلاد النبي.
- سوال 107: عيسائي ڪهڙا ڏينهن ملهائيندا آهن؟
جواب: ڪرسمس ۽ ايسٽر.
- سوال 108: هندو ڪهڙا ڏينهن ملهائيندا آهن؟
جواب: هولي ۽ ٽياري.
- سوال 109: پاڪستان جي قومي راند ڪهڙي آهي؟
جواب: هاڪي.
- سوال 110: سنڌ جي قومي راند ڪهڙي آهي؟
جواب: ملهه.
- سوال 111: سنڌ جا مشهور ميلا ڪهڙا آهن؟
جواب: شاهه عبداللطيف ڀٽائي جو ميلو، سچل سرمست جو ميلو ۽ قلندر شهباز جو ميلو.
- سوال 112: عبدالله شاهه غازي جي مزار ڪٿي آهي؟
جواب: ڪراچي ۾.
- سوال 113: ساڌ بيلي ۾ هند جو ميلو ڪٿي لڳندو آهي؟
جواب: سکر ڀرسان.
- سوال 114: سعدي موساڻي جي مزار ڪٿي آهي؟
جواب: ميهڙ ڀرسان نئون ڳوٺ ۾.
- سوال 115: شاهه عبدالڪريم بلڙي واري جي مزار ڪٿي آهي؟
جواب: ٽنڊو محمد خان ضلعي ۾.
- سوال 116: اڏيري لعل پير جو ميلو ڪٿي لڳندو آهي؟
جواب: خيرپور ڀرسان.
- سوال 117: راما پير جو ميلو ڪٿي لڳندو آهي؟
جواب: ٽنڊو الھيار ۾.
- سوال 118: عبدالله شاهه اصحابي جي مزار ڪٿي آهي؟
جواب: مڪلي ۾.
- سوال 119: مصري شاهه جي مزار ڪٿي آهي؟
جواب: نصرپور ۾.
- سوال 120: سمن سرڪار جي مزار ڪٿي آهي؟
جواب: ڀنگريو شهر ضلعي بدين ۾.
- سوال 121: ساجن سوائي جي مزار ڪٿي آهي؟
جواب: تلهار ۾.
- سوال 122: پنجاب ۾ ڪهڙن بزرگن جا عرس ملهايا ويندا آهن؟
جواب: داتا گنج بخش (لاهور) بابا فرید گنج شکر (پاک پٽ) بهاء الدين زڪريا (ملتان) بلهي شاه (قصور)
- سوال 123: بسنت ۽ بيساڪي جو ميلو ڪٿي ملهائون ويندو آهي؟
جواب: پنجاب ۾.
- سوال 124: سڄي جو ڪاٿو ڪٿي پڇايو ويندو آهي؟
جواب: بلوچستان ۾.
- سوال 125: بزڪشي ڪٿان جي راند آهي؟

- جواب : بلوچستان جي.
- سوال 126: شندور پولو راند ڪٿي ڪيڏي ويندي آهي؟
- جواب : چترال ۾.
- سوال 127: صوبائي حڪومت جو شاخون ڪهڙيون آهن؟
- جواب : ٽي شاخون: قانونيه، انتظاميه ۽ عدليه.
- سوال 128: پاڪستان جي وڏي ڪورٽ ڪهڙي آهي؟
- جواب : سپريم ڪورٽ.
- سوال 129: صوبي جي وڏي ڪورٽ کي ڇا چئبو آهي؟
- جواب : هاءِ ڪورٽ.
- سوال 130: ضلعي جي وڏي ڪورٽ کي ڇا چئبو آهي؟
- جواب : سيشن ڪورٽ.
- سوال 131: ڪجهه فلاحي ادارن جا نالا ٻڌايو؟
- جواب : سگا (سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن)، ايڏي فائونڊيشن، ڇپيا ايمبولينس سروس.
- سوال 132: مواصلات جي معنيٰ ٻڌايو؟
- جواب : مواصلات جي معنيٰ آهي ٻين تائين پيغام پهچائڻ ۽ ٻين کان پيغام وٺڻ.
- سوال 133: مواصلات جا ذريعا ڪهڙا آهن؟
- جواب : خط، ٽيليفون، انٽرنيٽ، موبائل.
- سوال 134: ٽيليفون ڪڏهن ۽ ڪنهن ايجاد ڪئي؟
- جواب : 1876ع ۾ گراهام بيل ايجاد ڪئي.
- سوال 135: اي ميل جي معنيٰ ٻڌايو؟
- جواب : اليڪٽرانڪ ميل يعني برقي ٽپال.
- سوال 136: سُورما يا سُورميون ڇا ڪي چئبو آهن؟
- جواب : اهي ماڻهو جيڪي بغير ڪنهن لالچ جي پنهنجي ملڪ ۽ قوم لاءِ ڪو وڏو ڪم سر انجام ڏين يا قرباني ڏين انهن کي سُورما يا سُورميون چئبو آهي.
- سوال 137: ڪجهه سورمن جا نالا ٻڌايو؟
- جواب : ڊاڪٽر اديب رضوي، ملالا يوسف زئي، ارفع ڪريم، بينظير ڀٽو، علامه آءِ.آءِ قاضي، حيدر بخش جتوئي، سائين جي.ايم سيد.
- سوال 138: علامه آءِ.آءِ قاضي جو پورو نالو ٻڌايو ۽ هو ڪڏهن ڄائو؟
- جواب : امداد علي ولد امام علي قاضي. دادو ضلعي جي قديم ڳوٺ ڀاٽ ۾ 19 اپريل 1886ع ۾ ڄائو.
- سوال 139: علامه صاحب اعليٰ تعليم ڪٿان حاصل ڪئي؟
- جواب : علي ڳڙھ ۽ لنڊن مان قانون.
- سوال 140: علامه صاحب ڪهڙو اهم ڪم سرانجام ڏنو؟
- جواب : سنڌ يونيورسٽي جو پهريون وائس چانسلر مقرر ٿيو ۽ يونيورسٽي لاءِ تمام گهڻو ڪم ڪيو.
- سوال 141: علامه آءِ.آءِ قاضي ڪڏهن وفات ڪئي؟
- جواب : 13 اپريل 1968ع ۾.
- سوال 142: حيدر بخش جتوئي ڪڏهن ڄائو؟
- جواب : 1901ع ۾ لاڙڪاڻي ضلعي ۾.
- سوال 143: حيدر بخش جتوئي هارين لاءِ ڪهڙو اهم ڪم ڪيو؟
- جواب : 1950ع ۾ سنڌ اسيمبليءَ مان قانون پاس ڪرايو ته هاري کي زمين جي پيداوار جو اڌ ملندو.
- سوال 144: حيدر بخش جتوئي ڪڏهن وفات ڪئي ۽ کيس ڪهڙو ايوارڊ ڏنو ويو؟
- جواب : 1970ع ۾ وفات ڪيائين. 2001ع ۾ حڪومت طرفان هلال پاڪستان جو اعزاز ڏنو ويو.
- سوال 145: ملاله يوسف زئي ڪٿي پيدا ٿي؟
- جواب : 12 جولاءِ 1997ع ۾ سوات ضلعي جي شهر مينگورا ۾.
- سوال 146: هن ڪڏهن ”گل مڪئي“ ڊائري لکي؟
- جواب : 2009ع ۾ 12 سالن جي عمر ۾.
- سوال 147: ملاله تي حملو ڪڏهن ڪيو ويو ۽ سندس علاج ڪٿان ڪرايو ويو؟
- جواب : 9 آڪٽوبر 2012ع تي. سندس علاج انگلينڊ جي شهر برمنگهم مان ڪرايو ويو.
- سوال 148: ملاله کي دنيا جو ڪهڙو مشهور ايوارڊ ڏنو ويو؟
- جواب : نوبل انعام 2014ع ۾.
- سوال 149: مائڪروسافٽ ڪمپني جي مالڪ جو نالو ٻڌايو؟
- جواب : بل گيٽس.
- سوال 150: ڪهڙي پاڪستاني چوڪري 9 سالن جي عمر ۾ مائڪروسافٽ جي سنڌ يافته هجڻ جو اعزاز ماڻيو؟
- جواب : عارفه ڪريم.

- سوال 151: 2007ع ۾ ڪهڙي پاڪستاني عورت کي اسڪواش ۾ صدارتي ايوارڊ ڏنو ويو؟
جواب : ماريه ٿور.
- سوال 152: هفت زبان شاعر ڪنهن کي چيو ويندو آهي؟
جواب : سچل سرمست کي.
- سوال 153: سچل سرمست جو اصل نالو ڇا هو؟
جواب : عبدالوهاب.
- سوال 154: سچل سرمست ڪهڙين ٻولين ۾ شاعري ڪئي؟
جواب : سنڌي، سرائڪي، فارسي، پنجابي، اردو ۽ بلوچي.
- سوال 155: سچل سرمست ڪڏهن ڄائو ۽ ڪڏهن وفات ڪيائين؟
جواب : سچل سرمست 1756ع ۾ ڄائو ۽ 1827ع ۾ وفات ڪيائين.
- سوال 156: سچل سرمست جو مقبرو ڪٿي آهي ۽ ڪنهن ٺهرايو؟
جواب : درازا شهر ۾. سندس مقبرو مير رستم علي خان ٺهرايو.
- سوال 157: سچل سرمست جو عرس مبارڪ هر سال ڪهڙي تاريخ تي ملهائيو ويندو آهي؟
جواب : هر سال 14 رمضان تي.
- سوال 158: شاھ عبداللطيف ڀٽائي ڪڏهن ۽ ڪٿي ڄائو؟
جواب : 1689ع مطابق 1102 هجريءَ ۾ هالا حويليءَ ۾ ڄائو.
- سوال 159: شاھ عبداللطيف ڀٽائي جي والد جو نالو ڇا هو؟
جواب : شاھ حبيب.
- سوال 160: شاھ عبداللطيف ڀٽائي جي تڙ ڏاڏي جو نالو ڇا هو؟
جواب : شاھ عبدالڪريم بلڙيءَ وارو.
- سوال 161: شاھ عبداللطيف ڀٽائي پاڻ سان گڏ هميشه ڪهڙا ڪتاب ساڻ رکندو هو؟
جواب : قرآن شريف، مثنوي رومي ۽ شاھ عبدالڪريم بلڙيءَ واري جو رسالو.
- سوال 162: شاھ عبداللطيف ڀٽائي جي شاعري جي ڪتاب کي ڇا چيو ويندو آهي ۽ ان ۾ ڪيترا سُر آهن؟
جواب : ”شاھ جو رسالو“. شاھ جي رسالي ۾ 30 سُر آهن.
- سوال 163: شاھ عبداللطيف ڀٽائي کي ڪهڙن نالن سان ياد ڪيو ويندو آهي؟
جواب : لال لطيف، ڀٽائي گهوٽ، ڀٽ شاھ. شاعرن جو سرتاج.
- سوال 164: شاھ عبداللطيف ڀٽائي ڪڏهن وفات ڪئي؟
جواب : 63 سالن جي ڄمار ۾ سن 1752ع مطابق 1165 هجريءَ ۾.
- سوال 165: شاھ عبداللطيف ڀٽائي جي مزار ڪهڙي شهر ۾ آهي؟
جواب : ڀٽ شاھ (ضلعو مٽياريءَ) ۾.
- سوال 166: شاھ عبداللطيف ڀٽائي جو ميلو هر سال ڪهڙي تاريخ تي لڳندو آهي؟
جواب : 14 صفر تي ڀٽ شاھ ۾.
- سوال 167: شاھ عبداللطيف ڀٽائي جو مقبرو ڪلهوڙن جي ڪهڙي حڪمران ٺهرايو هو؟
جواب : ميان غلام شاھ ڪلهوڙي. 1754ع ۾ ٺهرايو. عيدن رازي ٺاهيو.